Política | | Actualitzat el 14/10/2019 a les 09:36

Condemnats per sedició

El Tribunal Suprem imposa a Oriol Junqueras la pena més alta de fins a 13 anys de presó

Il·lustració de la bancada dels acusats de l'1-O. | Eugènia Anglès

La sentència del Tribunal Suprem contra els dotze dirigents independentistes que van protagonitzar els fets de la tardor del 2017 ja és oficial. El jurat presidit per Manuel Marchena ha decidit condemnar-los per un delicte de sedició i de malversació de fons públics, de manera que ha descartat definitivament la rebel·lió defensada per la Fiscalia. Oriol Junqueras ha estat condemnat a 13 anys de presó i 13 d'inhabilitació i esdevé la pena màxima.

Per a Raül Romeva, Jordi Turull i Dolors Bassa l'alt tribunal ha imposat penes de 12 anys de presó i 12 d'inhabilitació absoluta. Conjuntament amb Junqueras han estat condemnats per sedició en concurs medial amb un delicte de malversació de fons públics agreujat. Carme Forcadell ha estat condemnada per un delicte de sedició amb una pena d'11 anys i mig de presó i el mateix temps d'inhabilitació absoluta, i Joaquim Forn i Josep Rull, a penes de 10 anys i mig de presó, i el mateix d'inhabilitació absoluta. Per la seva part, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart han estat condemnats pel Suprem a nou anys de presó i nou d'inhabilitació.

Pel que fa a Santi Vila, Meritxell Borràs i Carles Mundó, han estat condemnats per un delicte de desobediència a penes de deu mesos de multa, amb una quota diària de 200 euros. També han estat condemnats a un any i vuit mesos d'inhabilitació. La sentència absol dels delictes de malversació a Forn, Rull, Vila, Borràsi Mundó.

La sedició -article 544 del codi penal-, a diferència de la rebel·lió -article 472-, consisteix en alçar-se pública i tumultuàriament per impedir, per la força o fora de les vies legals, l'aplicació de les lleis o

d'un mandat judicial. Tots dos delictes requereixen ús de la violència, però no de la mateixa manera. En el cas de la rebel·lió, la violència és estructural, mentre que en el de la sedició és col·lateral. Aquest últim delicte és el que va defensar l'Advocacia de l'Estat tant a l'inici com al final del judici.

[despiece]**Les penes, desglossades**
Oriol Junqueras
Sedició i malversació
13 anys de presó i 13 anys d'inhabilitació

Carme Forcadell
Sedició
11 anys i 6 mesos de presó i 11 anys i 6 mesos d'inhabilitació

Jordi Sànchez
Sedició
9 anys de presó i 9 anys d'inhabilitació

Jordi Cuixart
Sedició
9 anys de presó i 9 anys d'inhabilitació

Joaquim Forn
Sedició
11 anys i 6 mesos de presó i 11 anys i 6 mesos d'inhabilitació

Jordi Turull
Sedició i malversació
12 anys de presó i 12 anys de malversació

Raül Romeva
Sedició i malversació
12 anys de presó i 12 anys de malversació

Dolors Bassa
Sedició i malversació
12 anys de presó i 12 anys de malversació

Josep Rull
Sedició
11 anys i 6 mesos de presó i 11 anys i 6 mesos d'inhabilitació

Carles Mundó
Desobediència
Multa de 10 mesos i 1 any i 8 mesos d'inhabilitació

Meritxell Borràs
Desobediència
Multa de 10 mesos i 1 any i 8 mesos d'inhabilitació

Santi Vila
Desobediència
Multa de 10 mesos i 1 any i 8 mesos d'inhabilitació
[/despiece]

Quatre mesos per elaborar la sentència

El procés, un dels més rellevants de la democràcia espanyola, va quedar vist per sentència el 12 de juny del 2019, donant pas a una resolució que molts asseguraven que ja estava escrita, però que materialment ha trigat quatre mesos a cuinar-se. Després de 52 sessions al Tribunal Suprem, Marchena -el president de la sala segona i penal de l'alt tribunal- n'ha estat el ponent, i ha estat també la persona que ha vetllat per l'acord dels sis magistrats que l'acompanyaven a la sala.

El debat entre els jutges s'ha centrat, bàsicament, sobre el concepte de violència que va intentar apuntalar la Fiscalia -fins i tot refent la interpretació d'aquest concepte- per justificar la rebel·lió. D'aquesta manera, el ministeri públic va elevar a definitives penes de fins a 25 anys de presó per a Oriol Junqueras, 17 per a Jordi Sànchez, Jordi Cuixart i Carme Forcadell, i 16 per a cadascun dels membres de l'anterior Govern.

El fiscal Javier Zaragoza va arribar a dir que s'havia realitzat un "cop d'Estat" i va parlar de "violència física", però també -i aquesta vegada adreçada als milers de votants de l'1-O- de "violència ambiental". Una descripció que van compartir els diferents agents de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional espanyola que van desfilar com a testimonis.

Durant les denses sessions de matí i tarda al Suprem, però, l'ús de la violència va generar certs dubtes. Si bé aquesta era la tesi de la Fiscalia i de l'acusació popular exercida pel partit ultradretà Vox, el punt de vista de l'Advocacia de l'Estat va acabar sent considerablement diferent. Rosa María Seoane, que al llarg dels quatre mesos s'havia alineat amb la resta d'acusacions, va optar per la sedició, i en l'exposició de les seves conclusions, va afirmar de manera clara que no hi havia hagut violència, sinó "ús de la força". Va admetre que durant l'1-O s'havia fet "notori i evident l'alçament tumultuari", que és un dels elements principals del tipus de la sedició.

En allò que totes les acusacions es van posar d'acord va ser en la convergència estratègica entre el Parlament, el Govern -també els Mossos d'Esquadra- i la ciutadania per aconseguir la realització del referèndum i la posterior declaració d'independència al Parlament el 27 d'octubre del 2017. Va ser en aquest punt que les acusacions van intentar justificar també el delicte de malversació, assegurant que l'executiu de Carles Puigdemont havia usat fons públics en les accions que envoltaven la votació. Ni la prova testimonial, ni la pericial, ni tampoc la documental van poder ratificar de forma concloent aquests fets, i l'únic que va ser assumit per part d'algunes defenses va ser un cert grau de desobediència a les advertències del Constitucional.

La defensa d'una causa política

Mentre que les acusacions van voler deixar clar, des del primer moment del judici, que no es tractava d'una causa política, les defenses i els acusats ho van clamar fins l'últim moment, incloent l'ús de l'última paraula. Aquest va ser un dels moments més esperats del periple judicial, ja havent exposat tot el material probatori, perquè els líders independentistes van aprofitar la darrera possibilitat per parlar -abans de tornar a la presó- per defensar la seva innocència i la necessitat de l'absolució.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=dIbplVFb_zE
Uns al·legats en què, altra vegada, no només van ratificar el seu discurs, sinó també el seu tarannà polític, i que en el cas de Cuixart va concloure amb una asseveració: "Ho tornarem a fer". Els acusats van advertir que el sentit de la sentència marcaria jurisprudència en matèria de drets fonamentals i mesuraria el nivell de democràcia de l'Estat. Així mateix, van repetir que es consideraven presos polítics en una causa eminentment política, com també van descriure els tres exconsellers en llibertat provisional -Carles Mundó, Santi Vila i Meritxell Borràs-, per a qui la Fiscalia demanava set anys per desobediència i malversació-.

L'exconseller d'Interior Joaquim Forn també va desvincular l'activitat política de la dels Mossos per per promoure l'1-O -un fet que també es valorarà al judici previst per a principis del 2020

contra el major Josep Lluís Trapero i la cúpula de la policia catalana-. I l'expresidenta del Parlament Carme Forcadell va apel·lar al dret a debatre i a la inviolabilitat parlamentària dels diputats a la cambra catalana. Segons Forcadell, la Fiscalia l'acusava per la seva "trajectòria política" dins l'ANC i no pels seus actes, com demostra el fet que ha estat l'única membre de la mesa jutjada al Suprem -i no al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya- acusada de rebel·lió.

Cap a Europa

Durant tot el judici, els arguments i les estratègies de les defenses van ser dispars, tot i que van aconseguir entrellaçar-se per avançar en una mateixa direcció. Des d'argumentacions més polítiques a altres més tècniques que posaven en qüestió el relat de les acusacions i preguntaven per què no s'havia activat l'estat de setge. La declaració d'independència, van argumentar els líders independentistes, va ser política.

Ara s'obre una nova fase. Després de la resolució arribaran els recursos, i amb aquests s'emplaçarà Estrasburg. La presó continuarà, la causa s'internacionalitzarà i Europa haurà de marcar els límits de la jurisprudència en matèria de drets humans. La porta del Suprem es tanca però en continuen altres. El judici a l'independentisme continua.